

Nowe obszary chronione

Echo nr 148-149/2007

Nowe obszary chronione

Powiat limanowski posiada szczególne walory przyrodnicze. Wędrując szlakami, możemy przekonać się o wyjątkowości tego terenu pod względem turystycznym, ilości występowania chronionych zwierząt oraz unikalnych siedlisk.

Pod koniec roku 2006 do życia zostały powołane dwa nowe obszary Natura 2000 – Luboń Wielki oraz Lubogoszcz. Obecnie znajdują się w fazie uzgodnień społecznych oraz podlegają opiniowaniu przez Rady Gminne, w tym wypadku przez Radę Gminy Mszana Dolna i Radę Miasta Mszana Dolna.

Nowe obszary zostały wytyczone przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie.

Pierwszy z nich o powierzchni 33,6 ha – to obecny rezerwat przyrody Luboń Wielki. Obszar obejmuje górną partię stoku oraz część grzbietu górskiego na południowym zboczu Lubonia Wielkiego. Znajduje się tu, jedyne w tej części Beskidów, tak duże osuwisko fliszowe i jedno z kilku zaledwie znanych miejsc występowania siedliska przyrodniczego – środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe w polskich Karpatach. Znajduje się tutaj także stanowisko rzadkiej paproci zanokcicy północnej (*Asplenium septentrionale*) oraz kilkanaście jaskiń i schronisk podskalnych nieudostępnionych do zwiedzania, z których największą jest Jaskinia Borkowskiego (dawniej Jaskinia w Luboniu Wielkim II) (26 m długości i 9 m głębokości), jest ona też jedyną posiadającą własny mikroklimat.

Drugi nowy obszar Natura 2000 obejmuje masyw Lubogoszczy, wraz z obniżeniem dookoła niego. Stwierdzono tutaj występowanie łąk ze związku Molinion – jedyne potwierdzone w regionie alpejskim

oraz płaty żyznych i kwaśnych buczyn. W masywie Lubogoszczy znajduje się – jedno z dwóch w Beskidzie Wyspowym – stanowisko rzadkiej paproci jęczyznik zwyczajny (*Phyllitis scolopendrium*). Łączny obszar tej formy ochrony to 1161,6 ha.

Dla przypomnienia, w granicach naszego powiatu znajduje się już jeden obszar Natura 2000 wyodrębniony na podstawie tzw. dyrektywy ptasiej – Gorce (obszar 7248,6 ha, w powiecie 5284,0 ha) oraz trzy obszary Natura 2000 wydzielone na podstawie dyrektywy siedliskowej, są to: Ostoja Gorczańska (15883,0 ha, w powiecie ok. 8000,0 ha), Opactwo Cystersów w Szczyrzycu (64,4 ha), Jaskinia Zbójcka (Grota Zbójnicka) w Łopieniu (długość 433 m i głębokość 19 m).

Również w naszym powiecie podtrzymano obszar chronionego krajobrazu. Od roku 1997, kiedy został utworzony, jego pełna nazwa brzmiała: Obszar Chronionego Krajobrazu Województwa Nowosądeckiego, a cały powiat limanowski wchodził w jego granice. Znowelizowana ustawa o ochronie przyrody nałożyła obowiązek dostosowania oraz uszczegółowienia granic obszaru do wymogów obowiązującego prawa. Od listopada ubiegłego roku obszar nosi pełną nazwę: Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu. Wiąże się to z pewnymi ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów i zakazami, które zawarte są w ustawie o ochronie przyrody oraz w rozporządzeniu wojewody małopolskiego wprowadzającego tę formę ochrony przyrody. Pełną listę ustaleń i zakazów można znaleźć na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Limanowej w zakładce Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa www.powiat.limanowa.pl

W powiecie limanowskim znajduje się prawie cały Gorczański Park Narodowy (5469 ha), 3 rezerваты przyrody (98,72 ha), 6 obszarów Natura 2000, to aż prawie 10% powiatu tworzą tereny objęte ochroną przyrody, dodając do tego Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu to powierzchnia objęta ochroną zwiększa się prawie do ok. 62%. Oczywiście w zależności od formy ochrony zmieniają się przepisy i zakazy. Takie wielkie

dziedzictwo należy szanować i dbać o nie.

Trzeba wspomnieć, że część osób o pseudokulturze zwiedzania i sukcesywne zaśmiecanie środowiska naturalnego powoduje jego degradację i zmniejszenie walorów przyrodniczych. Dlatego Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa apeluje do mieszkańców, a szczególnie do młodzieży, jak również gości licznie odwiedzających naszą małą ojczyznę o nie zaśmiecanie, o nie upamiętnianie napisami pobytu, palenie ognisk w wyznaczonych do tego celu miejscach, korzystanie z oznaczonych ścieżek i szlaków oraz poszanowania limanowskiej przyrody. Jednocześnie zachęcamy do wędrówek i poznawania walorów przyrodniczych naszej Ziemi Limanowskiej. Zachęcamy do korzystania z licznych publikacji wydawanych zarówno w gminach jak i Starostwie Powiatowym w Limanowej.

Piotr Ociepka